«ایران» اعتراف تاریخی وزیر امور خارجه دولت قبل را به بهانه سالگرد امضای برجام بازخوانی می کند

بی‌اعتبار شدم!

گروه سیاسی/ «عیدانه فراوان شد، تا باد چنین بادا»؛ این شروع سخنان حسن روحانی رئیس‌جمهور وقت ایران است که دقیقاً ۷ سال قبل در روز ۲۳ تیرماه ۱۳۹۴ و پس از امضای توافق موسوم به برجام در وین ایراد کرد. سخنانی که با خوشحالی زایدالوصفی این‌گونه ادامه پیدا کرد: «امروز به ملت شریف ایران اعلام می‌کنم که طبق این توافق، در روز اجرای توافق (۶ماه بعد در دی ماه ۹۴) تمامی تحریم‌ها، حتی تحریم‌های تسلیحاتی، موشکی هم به صورتی که در قطعنامه بوده، لغو خواهد شد. تمام تحریم‌های اقتصادی شامل مالی، بانکی، بیمه، حمل‌ونقل، پتروشیمی و فلزات گرانبها بالمره (یکباره)، «لغو» خواهد شد و نه «تعلیق»... امروز روزی است که قدرت‌های بزرگ اعلام کرده‌اند همه تحریم‌ها برداشته و همه قطعنامه‌های ظالمانه لغو و شرایط عادی و معمولی در روابط با ایران آغاز خواهد شد. امروز یک پایان و آغاز است. پایانی برای ظلم‌ها و اتهام‌های غلط و نابجا نسبت به ملت بزرگ ایران و آغازی برای روند جدید در شروع همکاری‌های جدید در جهان. نقد دلسوزانه آزاد است، اما اجازه نمی‌دهم کسی بخواهد با دروغی و اتهامی و سخن ناروایی به امید مردم برای آینده درخشان این کشور، امید مردم برای رونق اقتصادی و امید مردم برای صلح و امنیت در کشور ما و منطقه و به اعتمادشان صدمه بزند.»

همان زمان بود که رسانه‌های نزدیک به دولت وقت نیز با تیترهایی همچون «صبح بدون تحریم»، «اینک بدون تحریم»، «حصر ایران شکست»، «فتح‌الفتوح دیپلماسی ایران»، «کلید چرخید، ایران خندید»، «خورشید درخشان شد»، «انفجار امید»، «پیروزی بدون جنگ»، «خجسته باد این پیروزی»، «مُهر تدبیر بر پیشانی تحریم»، «ظریف گل زد، ایران خندید»، «توافق قهرمانانه ایران»، «غروب تحریم، ساحل توافق» و... از برجام استقبال کرده و موجی سهمگین از امید کاذب را به افکار عمومی تزریق کردند.

■ دولت بی‌تدبیری و «امید کاذب»

البته این روند تبلیغاتی زیاد دوام نیاورد و ایرانیان به‌خوبی اقرار مسئولان دولت وقت به کاذب بودن موج امید به غرب را در حافظه تاریخی خود ثبت کردند. از جمله معروف‌ترین این اقرارها، متعلق به علی‌اکبر صالحی رئیس وقت سازمان انرژی اتمی بود. صالحی درباره رفتار طرف غربی در قبال انواع مماشات تیم ایرانی، گفته بود: «امریکایی‌ها دبه درآوردند»؛ ولی‌الله سیف رئیس وقت بانک مرکزی دولت یازدهم نیز بعد از گلابی ندادن باغ برجام، دستاورد این توافق را «تقریباً هیچ» توصیف کرد. حتی جملاتی که کمتر به آن پرداخته شد نیز ماندگار شد؛ همانند این جمله اسحاق جهانگیری معاون اول حسن روحانی که از کلاه رفتن سر دولت سخن گفت: «امروز دشمن ما طور دیگری خودش را نشان داده است و به یک نوعی کلاه‌گذاری کرده و حیله به خرج داده است؛ چرا که آمده نشسته با ما مذاکره کرده که طی آن توافق کردیم و قرارداد بستیم و آن طرف قرارداد هم ۶ قدرت بزرگ دنیا بودند، بعد از توافق، ایران به تعهداتش عمل کرده و آژانس انرژی اتمی هم تاکنون در هر ۱۴ مرتبه گزارش، اجرای تعهدات ایران را تأیید کرده است.»

■ اعتراف مهم محمدجواد ظریف

اما برخی گزاره‌ها ارزشی کاملاً ویژه دارند. جواد ظریف ۲۷ تیر ماه ۱۳۹۸ در مصاحبه با خبرنگار رادیو ملی امریکا (NPR) از یک سکه دو طرفه بی‌اعتباری سخن گفته بود. وی در این مصاحبه اعتراف کرد: «تعامل با غرب اعتبارش را در ایران از دست داده است. مردم دیگر به تعامل با جامعه جهانی توجهی ندارند. بنابراین، تعامل اعتبارش را از دست داده و به تبع آن، من نیز در حال از دست دادن اعتبارم هستم.» ظریف در حالی با نارضایتی از بی‌اعتبار شدن خود و گفتمان مماشات با امریکا سخن می‌گوید که مصاحبه‌های بعدی وی و مقایسه محبوبیت خود با سردار حاج قاسم سلیمانی، شاهدی جدی بر این اعتراف است.

■ چرایی یک پایان تلخ

اما راز این اعتراف سخت ظریف چه بود و چرا او و دیگر دولتمردان بعدها به این مهم اعتراف کردند؟ شواهد نشان می‌دهد هرچند اصلاح‌طلبان اکنون تلاش دارند تا این خاطرات را از ذهن مردم حذف کنند اما نمی‌توان اشتباهات تاریخی صورت گرفته در انعقاد برجام را منکر شد؛ اشتباهاتی که اکنون به مثابه سنگ‌های بزرگ در مسیر رسیدن به یک توافق خوب قرار گرفته و تیم مذاکره‌کننده دولت سیزدهم تلاش دارد تا با اصلاح ممکن مشکلات ساختاری آن، انتفاع کشور را از این توافق حداقلی بیشتر کند.

■ ایرادات فنی که کار دست کشور داد

مجموعه‌ای از ایرادات فنی در توافق برجام باعث شد کشور تا سال‌ها تاوان این توافق بلند مدت را بدهد. از جمله اساسی‌ترین این موضوعات می‌توان به عدم پیش‌بینی تضمین در توافق سال ۲۰۱۵ اشاره کرد. این مسأله باعث شد سه سال بعد امریکا بدون نگرانی از تبعات تصمیم خود با نقض کامل تعهدات از برجام خارج شود. با وجود این دولت تلاش کرد با پیگیری‌های حقوقی برجام در دیوان لاهه تبعات این اقدام یکجانبه را کاهش دهد اما این مسأله هیچ‌گاه به بازگشت درصدی از منافع اقتصادی وعده داده شده برای کشور منتج نشد. پیگیری برجام با اروپا نیز تنها به فرصت‌سوزی برای ایجاد یک کانال مالی با عنوان اینستکس ختم شد. از همین رو، امروز «تضمین» به عنوان مسأله‌ای مهم برای بازگشت ایران به توافق برجام مطرح است و دیگر کشورها نیز این خواسته معقول ایران را پیگیری می‌کنند و همین امر باعث شده است که امریکا در اجماع‌سازی علیه ایران ناکام بماند.

■ مجازات ایران در صورت اعتراض

طبق آنچه خبرگزاری فارس از سخنان محمدجواد ظریف با جمعی از اساتید و دانشجویان منتشر کرده همچنان وی معتقد است رفتن به دنبال تضمین تلف کردن وقت است! با وجود این ظریف معتقد است یک تضمین در برجام پیش‌بینی شده است. او در موضعی عجیب گفته است: «بزرگ‌ترین تضمین برجام همان اسنپ بک است یعنی هر دو طرف می‌توانند به شرایط قبل از برجام برگردند، یعنی تو تخطی کردی من برمی‌گردم، من تخطی کردم تو برگرد!» این درحالی است که مکانیزم ماشه یا اسنپ بک جزو فاجعه‌آلودترین بندهای ذکر شده و توافق شده در برجام است و تنها اهرم فشاری یکطرفه در دست غرب خواهد بود. طبق این بند برجامی، اگر هر کشوری اعم از ایران یا کشورهای ۱+۵ اعلام کنند طرف مقابل به تعهدات خود پایبند نبوده، با طی یک روند کوتاه مدت تمام قطعنامه‌های تجمیع شده در قطعنامه ۲۲۳۱ بازیابی می‌شود. جالب آنکه طبق مکانیزم ماشه روند این مسأله به گونه‌ای است که امتیاز وتوی کشورهای نزدیک به ایران نیز کارساز نبوده و به صرف ادعای یک کشور همه قطعنامه‌ها بازگردانده می‌شود. عجیب‌تر آنکه اگر ایران نیز به عدم اجرای تعهدات طرف‌های دیگر اعتراض داشته باشد با فعال کردن این مکانیزم درنهایت خود مجازات خواهد شد! مشخص نیست چرا تیم کارشناسی مذاکره‌کننده در دولت قبل همچنان این مسأله را به عنوان دستاورد معرفی می‌کند درحالی که همچنان یکی از مسائل مهم در خصوص بازگشت امریکا به توافق است.

■ آیا ظریف برجام را خوانده بود؟

همین مورد باعث شد تا حواشی درخصوص اینکه رئیس تیم مذاکره‌کننده از محتوای توافق به‌طور کامل اطلاع داشته یا نداشته بیشتر شود. این موضوع زمانی بیشتر جلب توجه می‌کند که به یاد بیاوریم محمدجواد ظریف وجود کلمه «تعلیق» در برجام را در خصوص تحریم‌ها منکر می‌شد.

وزیر خارجه به صراحت در مجلس گفته بود: «اصلاً تعلیق در هیچ‌جا نیامده است در هیچ جای برجام واژه تعلیق نیامده و هرکس تعلیق ترجمه کرده اشتباه ترجمه کرده است. در برجام اصلاً تعلیق وجود ندارد.» بعدها ظریف وقتی با متن برجام روبه‌رو شد که برخی نمایندگان مجلس کلمه «تعلیق» را در آن هایلایت کرده بودند اعتراف کرد که تا به حال آن را ندیده بوده است. ظریف بعداً گفت مذاکره‌کنندگان ما در لحظات آخر آن را در متن آورده بودند و به او اطلاع نداده بودند!

این موارد بخشی از راهبردی است که منجر به بی‌اعتباری گفتمان بی‌نتیجه دولت قبل شد که به اعتماد فزاینده و عجیب برخی از اعضای کابینه به غرب و مذاکرات خوشبینانه و البته ساده‌لوحانه برمی‌گردد. شاید سالگرد برجام بهترین زمان برای بازخوانی این رویداد و عبرت از تجربیات تلخ آن برای آینده باشد.

عکس: تسنیم

آیا روحانی واقعاً به دنبال لغو تحریم‌ها بود؟

دکتر امیرحسین ثابتی
پژوهشگر مسائل سیاسی

بیست و سوم تیر ۱۴۰۱ هفتمین سالگرد انعقاد برجام است. توافقی که به جای لغو تحریم‌ها و پایان دادن به مجادلات پیرامون برنامه هسته‌ای ایران، در عمل باعث افزایش فشارها و تحریم‌ها علیه ایران شد و مناقشات ایران با غربی‌ها در این‌باره را نیز افزایش داد. از این رو ضروری است از زاویه دید متفاوتی به مسأله نگاه کرده و به این موضوع اساسی بپردازیم که اگرچه انتظار مردم ایران از مذاکرات هسته‌ای لغو تحریم‌ها بود، اما آیا دولتمردان قبلی نیز چنین هدفی را دنبال می‌کردند؟ برای رسیدن به پاسخ دقیق این سؤال، باید سخنان هاشمی رفسنجانی، حسن روحانی و اعضای تیم مذاکره‌کننده قبلی را با دقت مرور کرد، سخنانی که تمامی آنها به‌صورت عمومی و علنی منتشر شده اما آن‌چنان که باید مورد توجه افکار عمومی قرار نگرفته است. دقیقاً دو روز بعد از توافق موقت ژنو در آذر ۹۲ و در حالی که هنوز خبری از توافق نهایی یا همان برجام نبود، هاشمی رفسنجانی در گفت‌وگو با فایننشال تایمز جمله مهمی را مطرح کرد که به‌خوبی نقشه راه دولت روحانی در هدف‌گذاری اصلی از مذاکرات هسته‌ای را نشان می‌داد.

■ هدف: شکستن تابوی مذاکره!

در بخشی از این گفت‌وگو وقتی خبرنگار از هاشمی می‌پرسد «این خط‌شکنی که می‌گویید (رخ داده) در واقع شکستن ساختار تحریم‌ها بوده یا صحبت کردن با امریکایی‌ها بود؟

هاشمی با صراحت می‌گوید که شکستن تابوی مذاکره با امریکایی‌ها مهم‌تر از شکستن ساختار تحریم‌ها بوده: «بله. یک قسمتش همین‌جا بود. چون مذاکره با امریکا یک تابو بود و این تابو آسان نمی‌شکست و بدون امریکا هم نمی‌شد این کار پیش برود.» چند ماه بعد، حسن روحانی در ۲۸ شهریور ۹۳ در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی ان‌بی‌سی امریکا جمله مهمی می‌گوید که چشم‌انداز و هدف دولت وقت از مذاکرات هسته‌ای را بهتر نشان می‌دهد. وی می‌گوید: «به هر حال این عدم رابطه و شرایط ایران و امریکا تا قیامت که نخواهد بود. به هر حال زمانی دریک شرایط مناسبی، در دوره این دولت یا دولت بعدی و یا بعد از آن، مسأله ایران و امریکا حل خواهد شد.»

یک روز بعد از توافق لوزان در ۱۴ فروردین ۹۴ نیز وقتی روحانی در برابر دوربین‌های صداوسیما قرار می‌گیرد، در سخنانی خطاب به مردم ایران که به صورت زنده از شبکه خبر پخش شد، صراحتاً تأکید کرد که هدف فقط مذاکرات هسته‌ای نیست بلکه هدف دیگری از مذاکرات وجود دارد. آنچه که روحانی در آنجا با اسم رمز «تعامل سازنده با جهان» عنوان کرد اما بعداً مشخص شد این تعبیر از دید وی و دولت وقت تفسیری جز رابطه با امریکا ندارد: «مذاکرات هسته‌ای ما پله اول برای تعامل سازنده با جهان است. بحث ما فقط هسته‌ای نیست. این نیست که ما امروز یک موضوعی به نام هسته‌ای داریم و می‌خواهیم با دنیا مذاکره کنیم و این موضوع تمام بشود، این پله اول برای رسیدن به بام تعامل سازنده با جهان است.» اما هرچقدر تعبیر «تعامل سازنده با جهان» روحانی مبهم و تفسیرپذیر بود، سخنان حمید ابوطالبی معاون سیاسی دفتر رئیس جمهور صریح و بدون پیچیدگی بود. وی در توئیتی که در ۲۲ فروردین ۹۴ منتشر کرد، عملاً در واکنش به بسیاری از نقدهای کارشناسی منتقدان و دلسوزان نسبت به روند مذاکرات و توافق لوزان جمله‌ای کلیدی و مهم را عنوان کرد: «به نظر من ارزش آغاز تعامل ایران و امریکا، بیش از موضوع پرونده هسته‌ای است؛ آن را آسان ازدست ندهیم.»

■ هاشمی و سفارت امریکا

چند روز بعد نیز حسن روحانی در جشن بزرگ کارگری در ۸ اردیبهشت ۹۴ مجدداً تأکید کرد که دولت وی تنها به دنبال مذاکرات هسته‌ای نیست و هدف دیگری در سر دارد: «بعضی فکر می‌کنند در ماجرای مذاکرات هسته‌ای، دولت تنها دنبال این است که یک معضل به نام پرونده هسته‌ای را حل کند. پرونده هسته‌ای و حل آن اولین گام برای حل معضلات اساسی است.»

جالب آنکه هاشمی رفسنجانی در ۱۷ تیر ۹۴ یعنی دقیقاً چند روز قبل از امضای برجام در وین، صادقانه از امکان بازگشایی سفارت امریکا در تهران نیز سخن گفت. وی در گفت‌وگو با گاردین اعلام کرد: «اینکه مسئولان ما به اینجا رسیدند که با امریکا هم جداگانه صحبت کنند، یک قدم به پیش است. یعنی در این جریان تابو شکسته است. اگر (هسته‌ای) حل شود، گام بزرگی در یکی از مهم‌ترین مسائل و اختلافات برداشته شده است. من دارم می‌گویم که راه صاف‌تر می‌شود.» در ادامه خبرنگار از وی می‌پرسد: «فکر می‌کنید دوباره سفارت امریکا در تهران باز می‌شود؟» هاشمی پاسخ می‌دهد: «محال نیست. اگر رفتارها اصلاح شود، طبعاً به سفارت می‌رسد.»

■ وقتی زیر همه چیز زدند

روحانی ۱۸ مهر ۹۴ در همایش بین‌المللی صنعت و تجارت نیز صراحتاً اعلام داشت که هدف وی فقط حل مشکل هسته‌ای نبوده بلکه ایجاد فضایی جدید بوده است: «ما دنبال توافق هسته‌ای نبودیم که مشکل هسته‌ای را حل کنیم، البته می‌خواستیم که مشکل هسته‌ای هم حل شود. دنبال مذاکره بودیم برای ایجاد فضای جدید در منطقه و جهان. این فضا است که برای ما اهمیت دارد.»

اما این بحث با امضای برجام به اوج رسید و در سفری که روحانی به ایتالیا و فرانسه داشت با صراحت بیشتری توسط وی عنوان شد. از جمله نشست خبری وی در ۷ بهمن ۹۴ در ایتالیا که روحانی اعلام کرد: «امکان‌پذیر هست که بین ایران و امریکا یک رابطه غیرخصمانه و بدون تنشی برقرار شود و کلید این کار در واشنگتن هست، در تهران نیست. اگر این کلید در تهران بود، من حتماً از این کلید استفاده می‌کردم اما متأسفانه در واشنگتن هست و آنها باید از این کلید استفاده کنند.»

چند روز بعد نیز وقتی روحانی با نشریه فرانسوی لوموند گفت‌وگو می‌کرد، با اشاره به گفت‌وگوی تلفنی‌اش با اوباما در مهرماه ۹۲ اعلام کرد: « هنگام گفت‌وگوی تلفنی با باراک اوباما، به او گفتم که ما خواهان کاستن تنش‌های فی‌مابین هستیم و این طور به نظر می‌رسد که این تنش‌ها کاسته شده‌اند. پس از برگزاری انتخابات در ایران و امریکا، تلاش‌ها در این زمینه افزایش خواهد یافت. باید تصریح کنم که بین دو کشور ایران و امریکا اختلافات ابدی نبوده و ما تلاش می‌کنیم که روزی به این اختلافات برای همیشه پایان دهیم. توافق هسته‌ای ایران که امریکا نقش بسیار مهمی در به فرجام رسیدن آن داشت، گام بلندی به جلو بود. حضور ایران در کنار امریکا در مذاکرات صلح سوریه، گام دیگری است که در این راه برداشته شده است.»

علاوه بر نقل‌قول‌های مورد اشاره، بعدها عباس عراقچی و محمدجواد ظریف نیز در سخنانی جداگانه تصریح کردند که اساساً هدف دولت وقت از مذاکرات هسته‌ای نه رفع تحریم‌ها، بلکه مسائل دیگری بوده است.

به عنوان مثال، عراقچی در گفت‌وگویی که در برنامه تلویزیونی جهان آرا در ۱۰ بهمن‌ماه ۹۶ داشت، با تأکید بر اینکه «مسأله اصلی مذاکرات رفع تحریم‌ها نبوده است»، اظهارکرد: هدف از برجام به رسمیت شناختن حق هسته‌ای ایران بود! نکته‌ای که اساساً قبل از برجام نیز توسط ۱+۵ مورد پذیرش قرار گرفته بود و برای این مسأله نیازی به امضای برجام و عقب‌نشینی‌های متعدد در حوزه تأسیسات هسته‌ای وجود نداشت. علاوه بر این مسأله محمدجواد ظریف نیز در دی ماه سال ۹۷ در گفت‌وگو با رسانه آخرین خبر صریحاً اعلام کرد که هدف از برجام اقتصادی نبوده است: «اینکه کسی بگوید هدف برجام اقتصادی بود این واقعاً با واقعیات نمی‌سازد... برجام اهدافش استراتژیک و راهبردی بوده است.»

■ علت اصلی شکست برجام در کلام یاران برجام

در عین حال بازهم برای فهم بهتر راهبرد دولتمردان قبل از برجام و مذاکرات هسته‌ای، ضروری است تا بخش‌هایی از کتاب «ایران و امریکا: گذشته شکست‌خورده و مسیر آشتی» اثر حسین موسویان، سفیر ایران در آلمان در دولت سازندگی و معاون حسن روحانی در تیم مذاکره‌کننده دولت خاتمی را مرور کنیم.

وی در این کتاب با صراحت کامل هدف مذاکرات هسته‌ای در دولت روحانی را عادی‌سازی و گسترش رابطه با امریکا توصیف کرده و می‌نویسد: «سومین طرز تفکر (درباره امریکا) که توسط اکبر هاشمی رفسنجانی رئیس جمهور سابق ایران و رئیس جمهور کنونی ایران حسن روحانی نمایندگی می‌شود... این تفکر نسبت به احتمال تغییر موضع امریکا خوش‌بین است و عادی‌سازی روابط همراه با حفظ منافع ملی ایران را امکان‌پذیر می‌داند. این مکتب فکری برای تلاش‌هایی جامع و جدی در جهت رابطه حداکثری با ایالات متحده... آمادگی دارد. این گروه میانه‌رو و معتدل و عملگرا نامیده می‌شوند که از اقتصاد آزاد و به نفع خصوصی‌سازی صنایع دولتی حمایت می‌کنند. طرفداران این مکتب فکری در جهت منافع مشترک بین ایران و امریکا تلاش می‌کنند.» (ص ۴۰)

موسویان هدف از مذاکرات هسته‌ای دولت روحانی با امریکا را «فرا هسته‌ای» توصیف کرده و می‌نویسد: «اگرچه موضوعات بیشتری در مورد موفقیت مذاکرات هسته‌ای مطرح هستند، اما راه حلی مسالمت‌آمیز درباره این موضوع می‌تواند به عنوان نقطه کلیدی شروع صلح بین دو کشور در نظر گرفته شود.» (ص ۵۱)

با این تفاسیر جای ابهامی باقی نمی‌ماند که اساساً چرا برجام با وجود همه شعارها و ادعاهای دولتمردان قبلی با شکست مواجه شد و در عمل نتوانست منجر به لغو تحریم‌های حتی هسته‌ای (مانند تحریم چرخه دلار) شود. چرا که از نگاه رئیس‌جمهور و مذاکره‌کنندگان دولت قبل، مسأله هسته‌ای موضوع کم‌اهمیتی بود که باید در قدم اول قربانی می‌شد تا امریکایی‌ها حسن‌نیت ایران را می‌دیدند و به واسطه هزینه‌ای که ایران در این مسیر می‌دهد، حاضر به عادی‌سازی روابط با ایران شوند. به تعبیر دیگر؛ اساساً حقوق هسته‌ای ایران آنقدر ارزش نداشت که پای آن ایستادگی شود یا حتی با امریکایی‌ها چانه‌زنی شود که توافق خوبی را که منجر به لغو تحریم‌ها شود با ایران امضا کنند، بلکه ایران در جایگاه متهم و حتی مجرم باید قدم اول را برای تنش‌زدایی و اعتمادسازی با امریکا برمی‌داشت تا در نهایت آنها نیز واکنشی در جهت عادی‌سازی روابط با ایران بردارند. اما این تجربه در عمل شکست خورد و در حالی که قبل از برجام مجموعاً ۸۰۲ تحریم علیه ایران اعمال کرده بودند، حتی در حین مذاکرات برجام و اجرای این توافق نیز به روند تشدید تحریم‌ها ادامه دادند تا جایی که در سال ۱۴۰۰ تعداد تحریم‌های علیه ایران به بیش از ۱۵۰۰ تحریم رسید و نه تنها برجام باعث لغو تحریم‌ها نشد بلکه در عمل به محدودیت‌های شدید و بی‌سابقه علیه تأسیسات هسته‌ای ایران منجر شد.

اکنون بهتر مشخص می‌شود که چرا مذاکرات احیای برجام نیز با مشکلات متعدد مواجه شده است. زیرا هدف تیم جدید مذاکره‌کننده هسته‌ای نه عادی‌سازی رابطه با امریکا بلکه انتقاع اقتصادی ایران از این توافق است، اما خلل و فرج فراوان این توافق ضعیف، در عمل باعث شده تا کسب انتفاع اقتصادی از این سند بسیار دشوار شود.

دیگه چه خبر؟

سایت انتخاب دست از تحریف برنمی‌دارد

خبر اول اینکه، سایت خبری وابسته به چهره‌های دولت قبل، باز هم اقدام به شایعه‌پراکنی کرد. سایت انتخاب، با تغییر و گزینش گفته‌های رئیس‌جمهور در نشست اخیر مقامات محیط زیست ۱۱ کشور منطقه، دست به تحریف سخنان آیت‌الله رئیسی زد. رئیس‌جمهور در این دیدار گفته بود: «ایران آمادگی دارد برای کاهش آلودگی‌ها و حفاظت از محیط‌زیست، تجارب و دانش زیست‌فناوری خود را در اختیار دیگر کشورها به‌ویژه همسایگان عزیز خود قرار دهد.» اما سایت انتخاب با تغییر و گزینش این سخنان، سعی در وارونه کردن گزاره مطرح شده رئیس جمهور کرد. انتخاب با انتشار تیتر «آماده‌ایم تجارب و دانش خود درمورد کاهش "آلودگی هوا" را در اختیار سایر کشورها و همسایگان قرار دهیم» از قول آیت‌الله رئیسی، تصریح رئیس جمهور درباره آلودگی‌ها را منحصر در «آلودگی هوا» عنوان کرد، این درحالی است که آیت‌الله رئیسی اصلا عبارت «آلودگی هوا» را در این جمله به کار نبرده است! پیش از این نیز این سایت خبری با تحریف سخنان سخنگوی دولت درباره یارانه بنزین و برخی دیگر از اعضای کابینه اقدام به شایعه‌پراکنی علیه دولت کرده بود.

دستگیری یک شبکه تروریستی و هشدار به اقلیم کردستان عراق

خبر دیگر اینکه، با هوشیاری سربازان گمنام امام زمان(عج) کلیه اعضای یک شبکه تروریستی وابسته به اشرار تجزیه‌طلب در شمال‌غرب کشور شناسایی و دستگیر شدند. وزارت اطلاعات در اطلاعیه‌ای با اعلام این خبر گفت: شبکه ۱۰نفره تروریستی مورد بحث در قالب چند هسته هماهنگ و همپوشان، مأموریت‌های متنوع و چندگانه تخریب، انفجار، حمله به مراکز و تأسیسات حیاتی و اقتصادی کشور تا ایجاد راه‌بندان جاده‌ای و اخاذی از مردم و بویژه از کارآفرینان موفق بومی را در دستور کار خود داشتند. این شبکه که به پشتوانه استقرار مرکزیت اشرار تروریست در اقلیم کردستان عراق، از طریق مناطق مرزی آذربایجان‌غربی در حال ورود به کشور بودند، در روزهای گذشته با سلسله عملیات هوشمندانه و ضربات برق‌آسا و سهمگین سربازان گمنام امام زمان(عج) مواجه شده و ضمن بازداشت هر ۱۰نفر، کلیه اقلام پیشرفته فنی و ارتباطی هسته‌ها و محموله جنگی شامل انواع تسلیحات انفرادی، آرپی‌جی، نارنجک، تی‌ان‌تی و مهمات مربوطه همراه آنها ضبط گردید. وزارت اطلاعات با تقدیر و تشکر از حمایت‌ها و همکاری قرارگاه حمزه سیدالشهدا(ع) و دادگستری استان آذربایجان‌غربی اعلام کرد که حفظ امنیت ملت عظیم‌الشأن ایران سرافراز را خط قرمز خود دانسته و پیش از این، بارها به مسئولان اقلیم کردستان عراق تذکر داده و اینک مجدداً هشدار می‌دهد تا نسبت به تخلیه و طرد مزدوران تروریست، اشرار و دشمنان امنیت و آرامش مردم از آن منطقه، اقدام مقتضی را به عمل آورند.

دعوت احزاب مصری از عربستان و امارات برای احیای سیاست دوستی با ایران

دست آخر اینکه، احزاب مصری در بیانیه‌ای ضمن مخالفت با مشارکت این کشور در ائتلاف نظامی با رژیم موقت صهیونیستی، خواستار تعامل بیشتر با ایران شدند. به گزارش فارس، جنبش «مدنی دموکراتیک مصر» که چندین حزب عضو آن هستند، بیانیه‌ای درباره احتمال تشکیل ائتلاف نظامی با مشارکت رژیم صهیونیستی صادر کرد. در این بیانیه که پیش از برگزاری نشست سران شورای همکاری خلیج فارس با حضور رئیس‌جمهور امریکا در جده، صادر شده بر مخالفت قاطع با هر گونه مشارکت در طرح‌های دفاعی عربی تحت رهبری امریکا و مشارکت رژیم صهیونیستی تأکید شده است. در بخشی از این بیانیه آمده است که احزاب و شخصیت‌های جنبش «مدنی دموکراتیک مصر» به وجود فرصت‌های زیاد برای حصول تفاهم عربی- ایرانی در تمامی زمینه‌ها اطمینان دارند و از دولت‌های تهران، عربستان و امارات برای شناسایی این فرصت‌ها و احیای سیاست دوستی و حسن همجواری دعوت می‌کنند.

ذره بین

پروژه متهم‌سازی ایران به شراکت در جنگ اوکراین

گروه سیاسی/ برجسته کردن وجوه همکاری همه جانبه تهران و مسکو بویژه در عرصه نظامی به عنوان روندی علیه جنگ اوکراین، از جمله دستور کارهای جدید مقام‌های امنیتی امریکا در پیگیری فاز جدید عملیات روانی علیه تهران به شمار می‌آید. «جیک سالیوان»، مشاور امنیت ملی امریکا یک روز پس از طرح این ادعای واهی که روسیه خواستار دریافت «صدها» پهپاد از جمله پهپادهای مسلح برای استفاده در جنگ اوکراین، از ایران شده است، سفر از پیش تعیین شده ولادیمیر پوتین به تهران برای شرکت در اجلاس آستانه را بهانه تکرار این ادعای خود قرار داد. «سالیوان» در موضعی جدید کوشیده سفر رئیس جمهور روسیه را نشانه‌ای از تعمیق روابط روسیه با ایران در رابطه با بحران اوکراین بداند. «سالیوان» در این رابطه مدعی شد: «ایران برنامه حمایت نظامی از روسیه را در جنگ اوکراین دارد و در حال آماده شدن برای آموزش نیروهای روس در این زمینه است.»

■ ابعاد یک سناریوی جنگ روانی

هرچند ادعای دو روز پیش مشاور امنیت ملی امریکا مبنی بر همکاری پهپادی ایران و روسیه علیه اوکراین، بلافاصله از سوی سخنگوی وزارت امور خارجه ایران این گونه پاسخ گرفت اما تکرار این ادعا این بار در سطحی گسترده‌تر که ایران وارد شراکت نظامی با روسیه در جنگ اوکراین شده است، وجه تازه‌ای از عملیات روانی واشنگتن علیه ایران را آشکار می‌کند. این ادعا در حالی مطرح شده که تعاملات نظامی ایران با روسیه بر کسی پوشیده نمانده است اما امریکا با دروغ‌پردازی با برنامه دراین‌باره، می‌کوشد سمت و سوی روند مسبوق به سابقه همکاری تهران و مسکو در عرصه پهپادی را ذیل یک شراکت ادعایی در جنگ اوکراین، ارزیابی و کشورمان را یکی از عوامل دخیل در این جنگ معرفی کند؛ امری که پیگیری آن از منظر وضعیت متزلزل امریکا در عرصه سیاست خارجی و دیپلماسی شکست خورده‌اش در جنگ یادشده و همچنین سردرگمی در مذاکرات رفع تحریم‌ها چندان دور از انتظار به نظر نمی‌رسد. شاید بتوان وجه دیگری را که مقام امنیتی امریکا در تکرار ادعای موهوم علیه ایران درصدد القای آن بوده، سفر بحث برانگیز «جو بایدن»، رئیس جمهور امریکا به سرزمین‌های اشغالی و عربستان دانست. سفری که با موج عظیمی از انتقادات در صحنه سیاست داخلی امریکا روبه‌رو شده است و مقام‌های این کشور در تلاش هستند وسعت هجمه‌های پرشمار علیه این سفر را با طرح ادعاهای جدید علیه ایران و تأثیر بر افکار عمومی اروپا، کاهش دهند.

■ مواضع صریح تهران

ادعای مشاور امنیت ملی امریکا مبنی بر حمایت ایران از روسیه در جنگ اوکراین، در حالی مطرح شده است که مقامات کشورمان از همان آغاز، به صراحت جنگ نظامی را محکوم کرده و حتی خواستار ارائه کمک‌های انسان دوستانه به مردم جنگ‌زده اوکراین شدند. حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه نیز که در سفر ایتالیا و واتیکان به سر می‌برد به این مسأله واکنش نشان داد. وزیر امور خارجه در این رابطه گفت: ما شکل‌های مختلفی از همکاری با روسیه از جمله در حوزه دفاعی داریم، اما به هیچ‌یک از طرف‌های درگیری اوکراین کمک نمی‌کنیم؛ چرا که مطمئن هستیم این جنگ باید به پایان برسد.